

Fonden kan alene benytte sig af frivillige virkemidler. Fonden har imidlertid mulighed for at foreslå, at der rejses fredningssag for et areal, hvis det er hensigtsmæssigt for at opnå et bestemt formål. Staten, kommunerne og Danmarks Naturfredningsforening, der er repræsenteret i bestyrelsen, kan alle – hver for sig eller sammen - rejse fredningssag. Det er imidlertid fredningsnævnet og i sidste ende Naturklagenævnet, der afgør, om et areal skal pålægges fredningsbestemmelser.

Der kan være behov for, at ministeren kan fastsætte de nærmere regler for de generelle tilskudsforudsætninger og støttevilkår. Lovforslaget giver ministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler om fondens administration af midlerne, f.eks. om ansøgningers indhold, tidsfrister, bortfald af afgivne tilsagn, regnskaber og revision mv.

Til § 15

Som det fremgår af lovforslaget, kan nationalparkfonden bl.a. købe og sælge fast ejendom og gennemføre naturforvaltningsprojekter til opfyldelse af nationalparkplanen. Regler om at indgå aftaler om naturforvaltningsprojekter findes også i kapitel 8 i naturbeskyttelsesloven.

For at undgå, at der opbygges en parallel arealdrift med den statslige arealdrift, indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at når der er gennemført et naturforvaltningsprojekt på fondens arealer, skal det overlades til det lokale statsskovdistrikt at drive arealet. Bestemmelsen vedrører alene fondens arealer. Arealet overdrages vederlagsfrit, idet der i forbindelse med overdragelsen indgås en aftale mellem fonden og ministeriet om den fremtidige drift i overensstemmelse med nationalparkplanen. Efter overdragelsen afholder ministeriet udgifterne til drift af arealerne. Det forudsættes, at aftalen om overdragelse vil indeholde nærmere bestemmelser om den fremtidige tilstand og anvendelse. En sådan aftale vil eventuelt kunne sikres ved en servitut med fonden som påtaleberettiget.

Et areal skal tilsvarende overdrages til den pågældende kommunalbestyrelse, når det har sammenhæng med kommunens øvrige arealdrift.

Kravet om overdragelse gælder ikke for arealer med større anlæg eller bygningsfaciliteter, som f.eks. besøgscentre og naturskoler. Her må der tages konkret stilling til den videre drift, afhængig af hvilket anlæg, der er tale om. Et besøgscenter kunne eksempelvis oprettes som en selvejende institution, og en naturskole kan drives af kommunen i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen.

Til kapitel 4

Til § 16

Efter forslaget skal nationalparkbestyrelsen oprette et lokalt nationalparkråd, der får til opgave at bistå bestyrelsen. Derved kan det sikres, at der er en bred lokal indflydelse på parkens drift og udvikling. Herved vil også en større kreds af organisationer end de, som udpeger medlemmer til bestyrelsen, kunne deltage i etableringen og udviklingen af nationalparken.

Ud over de organisationer, som er nævnt i bemærkningerne til § 12 om udpegningsbestyrelsen, vil også f.eks. Levende Hav, Kyst, Land og Fjord og Landdistrikternes Fællesråd kunne indstille medlemmer, men der er alene tale om eksempler. Som ved udpegningsbestyrelsen vil også valget af organisationer til det lokale nationalparkråd, skulle afspejle interesserne i den enkelte nationalpark.

Da hovedformålet med det lokale nationalparkråd er at skabe en endnu bredere lokal indflydelse på nationalparken end det er muligt gennem en bestyrelse, der har en begrænset størrelse, er det det klare udgangspunkt, at medlemmerne skal have lokal tilknytning.

Der vil dog også kunne udpeges medlemmer uden lokal tilknytning, f.eks. medlemmer med særlig sagskundskab om forholdene i den konkrete nationalpark. Hvis f.eks. geologiske eller kulturhistoriske værdier har haft betydning for oprettelsen af nationalparken, kan der udpeges medlemmer med en sådan særlig sagskundskab. Der kan også være tale om relevante organisationer, som ikke har lokale personer til at repræsentere sig.

Formålet med de lokale nationalparkråd er ikke at give nationalparkbestyrelsen faglig rådgivning, men at sikre en bred lokal indflydelse på nationalparkens drift og udvikling.

Med forbillede i de brugerråd, som er oprettet på statsskovdistrikterne, vil der også kunne udpeges interesserede, uorganiserede borgere som medlemmer.

Efter forslaget er det bestyrelsen, der nedsætter rådet. Det eller de medlemmer af bestyrelsen, som skal udpeges efter indstilling fra det lokale nationalparkråd, vil derfor først kunne udpeges, når det lokale nationalparkråd er oprettet. Lovforslaget indeholder ikke regler om, hvordan udpegningsbestyrelsen skal foregå, det er bestyrelsens afgørelse. En måde kunne være, at bestyrelsen forinden udpegningsbestyrelsen afholder et offentligt møde om sammensætningen.